

Aspecte sensibile în domeniul achizițiilor publice, prin prisma rapoartelor Curții de Conturi

Curtea de Conturi a Republicii Moldova

2021

Deficiențe sistemice în domeniul achizițiilor publice

- **2020-2021 - 9 ministere + instituțiile din subordine** - audituri frontale privind conformitatea desfășurării achizițiilor publice
- 2015 - până în prezent - trend negativ al ponderii achizițiilor publice în PIB

2020

achiziții publice
competitive - **9,04**
mld. lei (4,4% PIB)

achiziții publice de
valoare mică - **9,01**
mld. lei

Creșterea valorii achizițiilor de valoare mică

- ✓ Numărul contractelor de achizițiilor publice declarate și înregistrare la **Agencia Achiziții Publice** a descrescut:

2018 - 21,4 mii

2020 - 9,4 mii

- ✓ Valoarea achizițiilor publice de mică valoare a crescut:

2018 - 5,9 mld. lei

2020 - 9 mld. lei

Imperfecțiunea cadrului de reglementare

- Cadrul normativ aplicabil **achizițiilor de valoare mică** - ambiguu și incomplet
- **Neconcordanță** între prevederile Legii nr.131/2015 și Regulamentului privind pragurile de achiziție
- Nu există o **statistică oficială** privind suma totală reală a achizițiilor publice
- Nu se efectuează achizițiile de valoare mică prin **Sistemul Informațional MTender**

Imperfecțiunea cadrului de reglementare: achiziții de valoare mică

- **Planificarea achizițiilor de valoare mică** - reglementările cuprind reguli generale de calculare a valorii estimate a contractelor
- **Atribuirea contractelor** - normele nu conțin criterii clare de calificare, cerințe de selectare a ofertei și semnare a contractului.
- **Nu este prevăzută de Regulament** activitatea grupului de lucru în exercițiul achizițiilor publice de valoare mică
- Prevederile cadrul normativ aferent procedurilor competitive **nu este aplicabil** pentru achiziții publice de valoare mică.

Lipsa sancțiunilor pentru încălcarea legislației privind achizițiile publice

Atribuirea directă ilegală a contractelor – încălcare gravă din partea unei autorități contractante

Răspunderea contravențională în cazul admiterii erorilor și fraudelor **nu este funcțională**

Lipsește **norme legale privind constatarea și aplicarea** răspunderii civile sau penale pentru cazurile de încălcare a cadrului normativ

Monitorizarea de către Agenția Achiziții Publice a achizițiilor publice

• AAP exercită:

- înregistrarea dărilor de seamă aferente procedurilor
- monitorizarea conformității desfășurării procedurilor de achiziție publică
- întocmirea Rapoartelor de monitorizare individuale cu titlu de recomandare

• AAP nu exercită:

- atribuții de control ex-ante și ex-post al procedurilor de achiziții publice
- verificarea documentației privind achizițiile și rezultatele procedurii de achiziție publică
- monitorizarea conformității procedurilor achizițiilor publice de valoare mică

Problemele Sistemul Informațional Automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice”

- ✓ nu acoperă **6 proceduri de achiziție** din 8 prevăzute de cadrul legal
- ✓ nu recunoaște **semnăturile electronice** ale persoanelor nerezidente
- ✓ nu este **funcțional** pe deplin conform conceptului aprobat
- ✓ nu este racordat cu prevederile **Legii Achizițiilor Publice**

Problemele Sistemul Informațional Automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice”

- necorelarea informațiilor înregistrate pe 3 platforme de informații publice **e-licitație.md**; **tender.md** și **yptender.md**
- lipsa interconexiunii între **SIA „RSAP”/MTender** și **bap@tender.gov.md**
- versiunea actuală nu permite generarea unor datele adecvate privitor la monitorizarea achizițiilor publice
- lipsește o interconexiune unică, un loc unic de stocare a informațiilor aferente procesului și procedurilor de achiziții publice.

Deficiențe identificate în cadrul APC

- lipsa modificării și consolidării **cadrelui regulator intern** aferent funcționării grupurilor de lucru pentru achiziții publice - divizarea neclară a sarcinilor, atribuțiilor și responsabilităților;
- **planificarea defectuoasă** sau tergiversarea procedurilor de achiziții publice - nevalorificarea alocațiilor, nemodificarea planurilor anuale;
- elaborarea **restrictivă** a documentației de atribuire, inclusiv a specificațiilor tehnice - limitarea concurenței;

Deficiențe identificate în cadrul APC

- întocmirea documentației de atribuire și a contractelor de achiziție a lucrărilor **în lipsa** unor proiecte și devize expertizate;
- neasigurarea monitorizării și executării contractelor de achiziție publică în condițiile ofertei desemnate câștigătoare;
- încheierea acordurilor adiționale, de majorare a volumul de lucrări stabilite în oferta câștigătoare și în contractul încheiat;
- achitarea neregulamentară a plăților în avans pentru lucrări pe un termen nedeterminat;

Recomandări de audit

- ❖ Modificarea mecanismului de aplicare a Legii nr.131/2015 privind achizițiile publice, cu **stabilirea valorii pragurilor de achiziții**, asigurarea transparenței achizițiilor de valoare mică prin sistem;
- ❖ Dezvoltarea posibilităților funcționale ale **SIA RSAP/MTender**, cu includerea tuturor etapelor aferente procedurii de achiziție;
- ❖ Elaborarea unui mecanism de **recunoaștere a semnăturilor** operatorilor economici nerezidenți, potențiali participanți la procedurile de achiziție publică;

Recomandări de audit

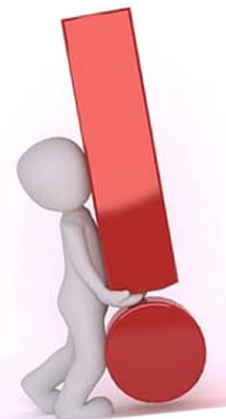
- ❖ Asigurarea corelării SIA RSAP/MTender cu platforma www.tender.md (BAP) și cu alte platforme relevante;
- ❖ Elaborarea ghidului utilizatorului SIA RSAP/MTender;
- ❖ Asigurarea corelării noțiunilor din Ordinul ministrului Finanțelor nr.216 din 28.12.2015, la aspectul investiții/reparații capitale, cu prevederile actelor normative în domeniul construcțiilor;

Recomandări de audit

- ❖ Neadmiterea finanțării lucrărilor de reparații și investiții capitale prin proiecte și devize generale de **cheltuieli nefundamentate** și în lipsa planificării și alocării mijloacelor financiare prin legile bugetare anuale;
- ❖ Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale - ajustarea actelor normative care reglementează **procesul de compensare a medicamentelor**, în scopul evitării ambiguității.

Recomandări de audit

- ❖ Ministerului Economiei și Infrastructurii - evaluarea procesului de achiziție publică prin prisma Standardelor de control intern în sectorul public aplicabile, în scopul **identificării și gestionării lacunelor, deficiențelor și riscurilor identificate;**
- ❖ Ministerului Afacerilor Interne - **descrierea integrală a proceselor operaționale** privind achizițiile publice, precum și actualizarea registrelor riscurilor aferente;

Recomandări de audit

- ❖ Guvernului - dispunerea **plafonării adaosurilor comerciale** la bunurile, lucrările și serviciile achiziționate cu achitare din bugetul public național;
- ❖ Ministerului Economiei - asigurarea elaborării cadrului normativ **de standardizare și reglementare tehnică** pentru sectorul industriei ușoare pe teritoriul țării, precum și pentru actualizarea cotelor utilizate la determinarea valorii obiectivelor de construcții;

Recomandări de audit

- ❖ Agenției pentru Supraveghere Tehnică - efectuarea controlului **volumelor și a costului lucrărilor executate** la obiectele de construcții și reparații capitale în lipsa unor proiecte și devize generale de cheltuieli, expertizate și finanțate din bugetul de stat;
- ❖ Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor - identificarea **mecanismului de publicare a practicilor unitare** din cadrul ANSC, pentru a diminua depunerea contestațiilor, care duc la tergiversarea încheierii contractelor și la nevalorificarea alocațiilor bugetare.

